

Conveni instrumental entre la Conselleria de Famílies i Afers Socials i la Universitat de les Illes Balears per concretar les obligacions derivades de la concessió una subvenció directa per executar el projecte denominat «Projecte en l'àmbit de la cooperació de la Universitat de les Illes Balears»

Parts

Catalina Cirer Adrover, consellera de Famílies i Afers Socials, en virtut del Decret 9/2023, de 10 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual es disposa el nomenament dels membres del Govern de les Illes Balears, i en exercici de les facultats que li atribueix la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Jaume Carot Giner, Rector de la Universitat de les Illes Balears (UIB), com a representant d'aquesta, en virtut del nomenament efectuat pel Decret 32/2021, de 7 de juny (BOIB núm. 78, de 12 de juny), en virtut del que disposen els Estatuts d'aquesta Universitat i de conformitat amb el que estableix la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, modificada per la Llei orgànica 4/2007, de 12 d'abril.

Antecedents

1. L'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, aprovat mitjançant la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, estableix que els poders públics de les Illes Balears han de vetllar per fomentar la pau, la solidaritat, la tolerància, el respecte dels drets humans i la cooperació per al desenvolupament amb els països i les poblacions estructuralment menys desenvolupats, amb la finalitat última d'eradicar la pobresa.

Per aconseguir aquest objectiu han d'establir programes i acords amb els agents socials de la cooperació i amb les institucions públiques i privades que siguin necessaris per garantir l'efectivitat i l'eficàcia d'aquestes polítiques a les Illes Balears i a l'exterior.

2. La Llei 8/2023, de 27 de març de cooperació per a la transformació social, regula el règim jurídic de la política de cooperació per a la transformació global de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i dels ens que integren el sector públic autonòmic, entesa com el conjunt d'actuacions, i recursos que es posen a disposició de les persones,

comunitats, entitats i institucions públiques que treballen amb els països i territoris objecte d'actuacions de cooperació per lluitar contra la pobresa en totes les seves manifestacions; reduir les desigualtats; promoure la justícia global; avançar cap a la realització efectiva dels drets humans; promoure un nou model de vida i benestar dins els límits sostenibles del planeta; i construir a les Illes Balears una ciutadania global crítica, responsable i compromesa.

3. El Decret 12/2023, de 10 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears, modificat pel Decret 16/2023, de 20 de juliol, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, inclou la Conselleria de Famílies i Afers Socials, i designa la Direcció General de Cooperació i Immigració per exercir les competències en cooperació social i econòmica de caràcter exterior, polítiques de solidaritat i desenvolupament humà a pobles i països no desenvolupats o en vies de desenvolupament, i educació per al desenvolupament.
4. La Conselleria de Famílies i Afers Socials té la voluntat que aquesta cooperació es dugui a terme amb la màxima qualitat, cosa que significa tenir professionals capacitats a les Illes Balears i als països empobrits, perquè siguin generadors de processos de desenvolupament.
5. La Universitat de les Illes Balears, a través del Vicerectorat de planificació estratègica, internacionalització i cooperació i de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (en endavant OCDS), dirigeix i coordina les funcions de la cooperació universitària al desenvolupament, impulsant projectes de cooperació al desenvolupament amb universitats de països empobrits, com també accions d'educació al desenvolupament adreçades a la comunitat universitària envers les desigualtats existents.

La Universitat té la voluntat de contribuir a la tasca que les Illes fan per superar la pobresa al món, i específicament en la generació de les condicions d'una cooperació de qualitat i eficaç, amb la garantia d'actualització del coneixement científic que la institució universitària pot oferir.

6. D'acord amb el que disposa l'article 21.2 del Text refós de la Llei de subvencions, aprovat pel Decret legislatiu 2/2005, de 28 de desembre, l'Administració i els beneficiaris poden formalitzar convenis instrumentals per concretar els compromisos assumits per ambdues parts.

Ambdues parts acordam formalitzar aquest conveni instrumental, que es registrarà per les següents

Clàusules

1. Objecte del conveni

Aquest conveni té per objecte instrumentar els compromisos assumits com a conseqüència de la concessió d'una subvenció directa per part de la Conselleria de Famílies i Afers Socials a la Universitat de les Illes Balears per a l'execució del projecte denominat «Projecte en l'àmbit de la cooperació de la Universitat de les Illes Balears», i que seguidament es detallen.

2. Actuacions objecte de subvenció i àmbit temporal

1.1. La Universitat de les Illes Balears es compromet mitjançant la signatura d'aquest conveni instrumental a destinar la subvenció directa de la Conselleria de Famílies i Afers Socials a desenvolupar el projecte «Projecte en l'àmbit de la cooperació de la Universitat de les Illes Balears», amb les següents actuacions: difusió, resolució, seguiment i avaluació de les convocatòries esmentades; de les accions formatives i de sensibilització, i dels recursos didàctics per aconseguir el màxim impacte i l'eficàcia tant en la comunitat universitària com en la societat en general.

ACCIÓ 1. Programes de recerca en cooperació al desenvolupament i cogeneració de coneixements.

1.1. Foment de la recerca en cooperació al desenvolupament humà Sostenible (DHS)

La recerca és, juntament amb la docència i la transferència del coneixement, una de les missions essencials de la institució universitària. La Universitat de les Illes Balears (UIB), com a única universitat pública a les Illes Balears, assumeix aquesta missió que per tradició i per llei li correspon i, alhora, fa seva la responsabilitat de liderar l'activitat investigadora a les Illes, en totes les seves vessants i amb els objectius:

- Fomentar la investigació en l'àmbit desenvolupament humà sostenible (DHS), de manera que es contribueixi a una cooperació amb més possibilitats d'èxit i que incrementi la qualitat dels programes i accions en aquest àmbit.

- Impulsar el compromís social universitari i la coherència de polítiques, per mitjà de la connexió i la coresponsabilitat amb la societat global, així com la col·laboració per resoldre les dificultats i contradiccions associades als processos de desenvolupament, de justícia ecosocial, així com d'eradicació de la pobresa, fomentant l'avanç en àrees d'investigació apropiades per als objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030.

Una línia principal del pla estratègic de la Universitat de les Illes Balears és el programa de foment de la recerca en el que es destaquen les següents línies a impulsar en l'àmbit de la CUD i EpTS adoptant, interpretant i posant en marxa els ODS amb la intenció d'avançar cap als escenaris de major potencial de transformació:

Programa de projectes de recerca amb investigadors/es convidats/ades de prestigi reconegut.

L'objectiu d'aquesta convocatòria és fomentar la realització de projectes de recerca a la UIB en col·laboració amb investigadors/es doctors/es de prestigi que desenvolupin la seva tasca professional en universitats o centres d'investigació estrangers. Les actuacions finançables en el marc d'aquests projectes són, exclusivament, les estades breus a la UIB per períodes d'entre 3 setmanes i 3 mesos. Les sol·licituds de projectes són presentades per investigadors/es doctors/es de la UIB, que en seran els i les investigadors/es responsables.

Requisits específics de les sol·licituds: Les persones candidates per realitzar les estades a la UIB han de ser doctores de prestigi reconegut en l'àmbit de la recerca aplicada al DHS i que facin la seva tasca professional en universitats o centres d'investigació del país del Sud global, atenent la classificació segons la seva prioritat geogràfica indicada al pla director de cooperació vigent. Es prioritzaran a la vegada les sol·licituds que tinguin la finalitat de contribuir de manera efectiva al DHS des de l'enfocament de drets humans i la perspectiva feminista en el marc dels ODS de l'Agenda 2030, incrementant i millorant el grau de formació i la capacitat d'actuació de les dones.

Programa d'ajuts a la publicació i difusió de la investigació aplicada al desenvolupament.

L'objectiu d'aquest programa és ajudar a la difusió i publicació de la investigació realitzada pel personal investigador de la UIB en matèria del DHS. Aquest programa únicament subvencionarà les despeses de publicació i avaluació, de manera que en queden expressament exclosos les retribucions

dels autors o autores, les despeses de traducció, les despeses de material inventariable i els honoraris de professionals.

Requisits específics dels sol·licitants: Investigadors/es de la UIB o instituts universitaris que siguin autors/es o coautors/es de la publicació en les matèries esmentades i àmbits estratègics següents: justícia ecosocial, drets humans de la ciutadania global, equitat de gènere i empoderament de les dones, diàleg intercultural, sostenibilitat ecològica, enfortiment de les capacitats locals, lluita contra la vulnerabilitat extrema i coherència de polítiques.

Programa d'ajuts per a la realització de congressos a la UIB en matèria del DHS.

L'objectiu és incentivar l'intercanvi i la difusió de coneixements entre el professorat investigador de la UIB i d'altres centres, donant suport a l'organització de congressos, simposis, seminaris, jornades o altres activitats assimilables a aquestes. En el cas de les jornades d'àmbit internacional, la presència de ponents convidats estrangers a les conferències no justifica, per si mateixa, la internacionalitat de l'esdeveniment. El congrés s'entendrà d'àmbit internacional quan l'audiència i els ponents presentin aquest caràcter.

Requisits específics de les sol·licituds: la matèria dels congressos, simposis, seminaris, jornades o altres activitats assimilables s'han d'emmarcar en l'àmbit de la CUD o EpTS.

Programa d'ajuts per a l'assistència a congressos i estades de treball.

L'objectiu del programa és facilitar i fomentar les activitats de mobilitat del personal investigador de la UIB i promocionar la difusió dels resultats de la investigació mitjançant l'assistència a congressos científics i la realització d'estades de treball en altres centres d'investigació estrangers, incrementant i millorant el grau de formació i la capacitat d'actuació del PDI.

Requisits específics de les sol·licituds: Les sol·licituds d'assistència a congressos han de ser per congressos sobre DHS, i es prioritzaran aquelles que apliquen l'enfocament de drets humans i la perspectiva feminista en el marc dels ODS de l'Agenda 2030. Les sol·licituds per estades de treball hauran de ser a països del Sud global atenent a la prioritat geogràfica establerta al pla director de cooperació vigent, i amb uns objectius emmarcats en la recerca aplicada al desenvolupament.

Els projectes de cooperació universitària al desenvolupament (CUD), els de recerca sobre o per al desenvolupament i el programa de mobilitat del Sud global tenen com a finalitat la de facilitar la participació de membres de la comunitat universitària de la UIB (PDI, PAS i alumnat) mitjançant el finançament total o parcial de projectes i accions de cooperació universitària al desenvolupament (CUD), de recerca sobre i per al desenvolupament i de innovació i transferència del coneixement. que han de contribuir de forma efectiva al DHS dels països empobrits des de l'enfocament de drets humans i la perspectiva feminista en el marc dels ODS de l'Agenda 2030, i de la Llei 8/2023, de 27 de març, de cooperació per a la transformació global.

La UIB concedeix i gestiona ajuts per la comunitat universitària respectant els principis de concurrència i objectivitat que permetin dur a terme projectes i accions de cooperació internacional, de recerca o acollir i acompanyar les estades de membres de les contraparts sòcies en base als criteris publicats per tal de facilitar i potenciar el seu lideratge i amb la participació d'altres membres de la comunitat universitària que facin feina en coordinació i treball en xarxa amb la resta d'actors del sector de la cooperació, tant de les Illes Balears com dels països del Sud global.

La prioritització, així com els termes i les condicions concretes s'estableixen en cada convocatòria específica que, en nom d'una major eficiència i eficàcia, hauran d'ajustar-se a les prioritats sectorials i estratègiques que determini el pla director de la cooperació de les Illes Balears vigent.

Sempre es vetllarà per la paritat de la participació de dones i homes a tots els programes esmentats.

1.2. Programes de cooperació cultural

Partint del postulat de que la cultura és un catalitzador i un component important del desenvolupament i en base a l'article VIII de la Declaració dels Principis de la Cooperació Cultural internacional de les NNUU (1966) "La Cooperació Cultural es desenvoluparà en benefici mutu de totes les nacions que participin en ella. Els intercanvis al fet que doni lloc hauran d'organitzar-se amb un ampli esperit de reciprocitat", i tenint en compte això apostam per impulsar la cooperació cultural.

Les Illes Balears es troben estratègicament situades a la Mediterrània, i, per tant, la Universitat de les Illes Balears (UIB) té una situació privilegiada geogràficament per actuar d'una manera ferma i compromesa per impulsar una transformació ecosocial en l'escenari de crisi multidimensional en la qual es troba actualment la Mediterrània. En els darrers anys l'OCDS en col·laboració amb el Servei d'Activitats Culturals (SAC) de la UIB, per tal de poder mostrar que la creació cultural és una eina privilegiada per explicar i entendre el canvi social, així com per imaginar nous futurs utòpics per empènyer els canvis i la transformació ecosocial tan necessària, hem impulsat dues convocatòries dels Premis Futurs utòpics de la Mediterrània per projectes presentats per creatives i creatius professionals residents a les Illes Balears i que comptin amb la col·laboració d'altres persones o col·lectius de la Mediterrània, amb la finalitat d'impulsar les xarxes internacionals de col·laboració intercultural.

L'objectiu principal d'aquestes convocatòries ha estat impulsar la promoció i producció cultural local i internacional basada en la sostenibilitat ecològica, l'ecojustícia, la igualtat de gènere, moviments migratoris, riquesa i diversitat cultural, en el marc dels ODS de l'Agenda 2030 i del desenvolupament humà sostenible (DHS).

Fins ara s'han premiat projectes audiovisuals i musicals, la tercera convocatòria aniria destinada a premiar una altra disciplina artística: dansa, fotografia, teatre, entre d'altres, i els premis poden estar dotats entre 3.000 fins a 10.000 euros. Es poden impulsar i fomentar altres accions en diferents formats i programes que sorgeixen en aquesta línia de la cooperació cultural internacional que apostin per la projecció i expressió artística compromesa amb el DHS, la immersió cultural, la formació en idiomes prioritaris per a la cooperació amb països del Sud global, etc.

El seguiment de les accions i l'avaluació final dels programes correspon a la UIB, i es farà afavorint al màxim possible la participació de les contraparts sòcies i la població beneficiària. S'inclouen les despeses derivades de la contractació de personal tècnic/administratiu a temps complet/parcial per fer la gestió i el seguiment de les actuacions descrites en l'Acció 1.

ACCIÓ 2. Programes de mobilitat internacional, de defensores de drets i de formació en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament i de

transversalització de l'educació per a la transformació social (EpTS) en el marc de l'Agenda 2030

2.1. Programes de mobilitat internacional

Programa de beques de pràctiques

La finalitat és dotar de beques l'alumnat de grau i màster per dur a terme les pràctiques dels estudis oficials de la UIB en països del Sud global i en el marc de la cooperació universitària al desenvolupament. Com a novetat s'amplia el programa facilitant beques per fer les pràctiques a la UIB a l'alumnat d'algunes de les universitats d'acollida, de manera que sigui un programa de mobilitat bidireccional.

Les modalitats de pràctiques establertes es detallen en cada convocatòria específica en base a la proposta que faci el PDI, ja que la determinació dels llocs de pràctiques s'ha de fer a partir de l'oferta de llocs que facin els centres receptors (Facultats i Escoles) que han de subscriure un conveni específic en matèria educativa amb les institucions receptores del programa de pràctiques.

Els objectius generals de la convocatòria són:

- Promoure una formació basada en valors com la solidaritat, la tolerància, la convivència, la llibertat i la justícia, afavorint actituds solidàries i hàbits de consum, comerç i producció justs i sostenibles.
- Formar futurs/es professionals i personal tècnic conscienciat de les necessitats i els problemes dels països empobrits, participant en experiències que proporcionin nous aprenentatges i noves habilitats tant humanes com professionals.
- Potenciar l'anàlisi crítica sobre les necessitats i desigualtats existents en el món actual i valorar la importància d'elaborar projectes i intervencions interdisciplinaris.
- Fomentar el diàleg intercultural apropant els diferents valors i les formes de vida de cada cultura.

Una vegada publicada la convocatòria, l'alumnat ha de sol·licitar la beca per fer les pràctiques als llocs que ofereixi el centre corresponent. Les places disponibles a cada convocatòria són molt diverses, inclouen una gran varietat de països i d'estudis. Les beques compten amb un reconeixement acadèmic d'entre 6-24 crèdits ECTS.

A més les pràctiques s'ajusten a alguna categoria de la tipologia següent:

- Pràcticum (P)
- Pràctiques externes (PE)
- Treball de fi de grau (TFG)
- Treball de fi de màster (TFM)

La durada mínima del període de pràctiques ha de ser de 60 dies. En cas que no es pugui acomplir la durada mínima establerta i que l'estada no sigui inferior als 45 dies, aquesta circumstància haurà de ser degudament justificada.

El procés de selecció, els requisits i les obligacions de les persones adjudicatàries quedaran establerts a la convocatòria corresponent. El seguiment acadèmic de l'alumnat en pràctiques i el reconeixement de crèdits pertocuen al professorat responsable de les pràctiques de la UIB i als centres corresponents, respectivament.

Programa d'Estades Solidàries

El programa Estades Solidàries s'emmarca en l'àmbit de l'educació per una ciutadania global o EpTS i ofereix la possibilitat de desenvolupar tasques de voluntariat internacional en l'àmbit de la cooperació universitària al desenvolupament en col·laboració amb diferents entitats, ONGD de les Illes Balears i entitats locals d'acolliment o contraparts sòcies als països del Sud global. El programa té marcats els objectius següents:

- Conèixer altres realitats en països del Sud, diferents de les pròpies, a través de la realització d'activitats de voluntariat en l'àmbit de la cooperació universitària al desenvolupament.
- Conviure amb la població local del país de destinació, aprenent dels seus coneixements, tradició i cultura.
- Compartir experiències de la vida quotidiana i la creació de vincles personals i solidaris.
- Donar suport a les activitats pròpies de les diferents entitats de les Illes Balears i a les entitats locals d'acolliment o contraparts sòcies dels països de destinació que participen en el procés.
- Fomentar la seva posterior participació i implicació en accions de cooperació i d'educació per al desenvolupament.
- Fomentar un contacte directe amb altres cosmovisions de comunitats rurals o indígenes i aprendre de la seva relació amb la natura, així com conèixer les diferents modalitats de gestió d'àrees protegides.

Està dirigit al col·lectiu del personal tècnic de gestió, d'administració i serveis (PTGAS), funcionari i/o laboral de la UIB i a l'alumnat matriculat d'estudis oficials de la UIB (grau, llicenciatura, màster o doctorat). La durada de cada programa específic associat a cada plaça pot variar, però el mínim sempre són 4 setmanes. El seguiment de les tasques de voluntariat de l'alumnat (amb un reconeixement de 3 ECTS) i dels col·lectius de PTGAS pertocuen a les entitats acompanyants i d'acollida, així com a l'OCDS.

Com a novetat els programes estan distribuïts en tres modalitats:

- A. Estadades solidàries d'acció social: programes de voluntariat de diferents àmbits (socio sanitari, educatiu, esportiu, cultural, etc.), que es duen a terme amb la col·laboració d'entitats de les Illes Balears i les seves contraparts a països del sud global.
- B. Estadades solidàries d'acció humanitària: els programes tenen com a característica que es duen a terme en zones en què la població local viu una situació de refugi o han sofert alguna catàstrofe natural, entre d'altres.
- C. Estadades solidàries en àrees protegides: els programes permeten realitzar un voluntariat a àrees protegides d'alt valor natural que són gestionades en alguns casos per les pròpies comunitats indígenes locals, en altres per entitats socials o ONG, o bé administracions públiques o fundacions privades.

Aquestes modalitats corresponen a característiques específiques dels programes de voluntariat i tenen necessitats logístiques i organitzatives diferents per a les persones voluntàries i les entitats. I a més, en la modalitat C, una part de les beques que s'ofereixen a l'alumnat i PTGAS ajudaran a cobrir despeses d'alumnat voluntari procedent de les universitats del mateix país per participar al mateix programa de voluntariat.

En ambdós programes de mobilitat internacional en l'àmbit de la cooperació universitària al desenvolupament, els i les participants hauran de prendre part en activitats de difusió de la seva experiència per sensibilitzar la comunitat universitària i, indirectament, la societat de les Illes Balears mitjançant diferents opcions per tal d'arribar al màxim de públic possible i específicament a les seues universitàries. I a més la UIB ha de lliurar un certificat als i a les participants que compleixin les condicions que s'estableixin.

En el marc d'aquesta línia s'engloba tot un seguit d'actuacions adreçades a la comunitat universitària de la UIB i a la població en general emmarcades en l'EpTS en les seves modalitats de formació, sensibilització i mobilització social.

2.2. Programa Illes defensores

El programa Illes Defensores és un programa del Govern de les Illes Balears que amb coordinació amb la UIB i la *Iniciativa Mesoamericana de defensoras de derechos* (IM- Defensoras) permet en primer lloc, contribuir a la protecció de dones defensores de drets humans que treballen en contextos de persecució i amenaces, i en segon lloc, sensibilitzar, fer incidència política i promoure una societat a les Illes crítica, responsable i compromesa amb la defensa dels drets humans.

Les defensores de drets humans són dones que, de manera individual o col·lectiva, treballen per la defensa de la vida, fent front a qualsevol violació dels drets humans i per les llibertats fonamentals dels pobles i dels seus territoris. La defensa dels drets humans és un camí ple d'obstacles, sovint la seva tasca comporta un risc per a la seva integritat física i mental, sent moltes vegades objecte d'atacs i amenaces. A diferència dels seus companys homes, les dones defensores pateixen multiplicitat de formes de violència no únicament lligades a la seva lluita sinó també al seu gènere. Afronten diferents graus de perill i pateixen unes conseqüències físiques, socials i emocionals pròpies, són especialment susceptibles de patir violència sexual i es més freqüent que els seus fills i filles siguin amenaçades i agredides en represàlia pel treball que realitzen.

Les persones defensores de drets humans de tot el món es troben emparades, per al desenvolupament de la seva activitat, per la Declaració sobre els i les defensores de drets humans de l'ONU. Així mateix, la comunitat internacional en el seu conjunt, la Unió Europea, l'Estat espanyol, i les Comunitats Autònomes, d'acord amb les normes establertes, tenen l'obligació i el deure de respectar, protegir i realitzar una protecció integral de les persones defensores de drets humans.

Arreu del territori de l'estat espanyol existeixen una àmplia gamma de projectes i programes de protecció i acollida temporal de defensors i defensores de drets humans. Aquests programes constitueixen eines de suport i solidaritat internacional que contribueixen, per una banda, a protegir la vida i la integritat física de les persones i, de l'altra, a sostenir els processos de defensa dels drets

humans en origen a través de l'articulació amb organitzacions, moviments i institucions dels països d'acollida.

En aquest marc d'acció té sentit un programa de protecció per persones defensores "Illes Defensores" que complementa els programes que es desenvolupen des d'altres comunitats autònomes de l'Estat espanyol, com és el cas dels programes d'acollida temporal amb els que ja hem anant col·laborant en el marc de la campanya "Juntes en protegim. Defensat dones defensores de drets" emmarcada en els convenis anteriors.

Els objectius prioritaris per a l'any 2024 són:

1. Enfortir el benestar físic i emocional de les defensores participants al programa perquè estiguin en condicions de garantir la sostenibilitat de les seves lluites.
2. Crear xarxa i incidència política i ciutadana sobre les lluites d'aquestes dones a les Illes Balears.

Aquest programa d'acollida i de solidaritat per a defensores a les Illes Balears contempla la creació d'un projecte d'estada d'acollida i solidaritat que ha estat una de les accions més necessàries i que més consens ha generat per part de tots els agents que han participat en el diagnòstic per donar suport a aquest pla d'acció liderat per la Direcció General de Cooperació i Immigració i que a la seva vegada neix del treball que desenvolupa la IM-Defensoras.

La idea central de l'acollida és oferir un espai segur i terapèutic on les defensores puguin descansar, recuperar-se i rebre suport emocional i psicològic donades les situacions traumàtiques i l'esgotament, el trauma i altres afectacions que pateixen a causa d'aquesta feina. En aquest context, el programa a les Illes Balears consisteix en donar acollida i assistència integral a quatre persones defensores durant unes dues setmanes. Durant l'acollida es preveu a més una agenda d'uns quatre dies per la realització d'accions de sensibilització social i incidència política a les Illes Balears per crear consciència sobre les seves causes i promoure canvis positius en la societat.

2.3. Formació en el marc de l'Agenda 2030 i accions d'educació per a la transformació social (EpTS)

El món d'avui experimenta canvis profunds i ràpids que tenen una repercussió immediata en totes les dimensions de la justícia en el marc de l'Agenda 2030.

Dinàmiques com la crisi climàtica, els moviments migratoris, els retrocessos de la democràcia a nivell mundial o la irrupció de la intel·ligència artificial ens posen front a nous escenaris amb desigualtats creixents, que ens obliguen a configurar noves respostes des de les institucions i des dels moviments socials, amb perspectiva local-global, feminista i transformadora. En aquest context és estratègic impulsar la formació en diferents àmbits i modalitats: formació reglada, no reglada o bé com a reactualització del sector de la cooperació.

Aquesta línia pretén, per una banda, continuar incorporant la cooperació i l'educació per a la transformació social (EpTS) en l'oferta dels estudis de la UIB i impulsar la seva transversalització als documents programàtics com les guies docents, els currículums acadèmics, les competències transversals i l'educació en valors en els estudis de grau i postgrau.

I per altra banda, més concretament dissenyar, planificar i ofertar un títol propi d'expert/a universitària (entre 10-15 ECTS) gestionat per la FUEIB que és la responsable dels títols propis de la UIB i en temàtiques com la justícia ecosocial, moviments migratoris o interculturalitat. Aquesta titulació de postgrau dotarà al grup participant dels coneixements teòrics i les eines pràctiques més necessàries per abordar el tema en la seva complexitat, des de la reflexió cap a l'acció. La formació pot ser semi-presencial o en línia per donar cabuda a l'alumnat de les seues universitàries i facilitar la conciliació familiar combinant el treball a l'aula i el treball autònom amb materials seleccionats pel professorat, ja sigui de forma individual o en grup. També es podrien dur a terme sortides de camp per conèixer l'aplicació pràctica dels continguts del curs. La formació es podrà realitzar íntegrament per obtenir el títol d'expert/a universitari/a, o bé separatament per obtenir certificats de formació permanent pels mòduls cursats que composin el curs complet.

En totes les modalitats es podrà acreditar o certificar als participants donat que hi haurà una avaluació a través de la participació en les activitats pràctiques, la presentació dels seus projectes, si escau, i la participació activa en els debats i les discussions de les diferents accions formatives.

El programa està adreçat preferentment a professionals del tercer sector (treball social, educació social, mediació comunitària, etc.), i especialment al sector de la cooperació (ONGDs, altres administracions, sindicats, etc.), així com al personal de les Administracions Públiques amb responsabilitats en la gestió de la diversitat, benestar social, cossos de seguretat, etc., així com als estudis socials i jurídics de la UIB.

Per altra banda, la finalitat de la convocatòria d'ajuts per a accions d'educació per a la transformació social és atorgar ajuts als membres de la comunitat universitària de la UIB per dur a terme accions d'EpTS per a una ciutadania global. Aquestes s'han d'adreçar principalment a la comunitat universitària, a més que també es puguin adreçar a la societat en general, i té com a objectius principals:

- Sensibilitzar sobre les situacions de desigualtat i injustícia existents en el món, així com impulsar la construcció d'un món més just i equitatiu, fomentant la consciència crítica i el compromís social del conjunt de la comunitat universitària.
- Promoure canvis d'actituds i valors que contribueixin a impulsar canvis estructurals en la societat actual per afavorir la consecució d'una cultura de la solidaritat compromesa amb la justícia social i ecològica.
- Difondre els resultats obtinguts fruit de les accions en l'àmbit de la cooperació universitària al desenvolupament i solidaritat realitzades per membres de la comunitat universitària.

Els projectes d'EpTS finançats han de tenir clarament definit l'enfocament local-global, per coherència amb la línia de feina de la Direcció General de Cooperació i Immigració i poden impulsar la conformació de xarxes per a la incidència política.

Cada acció presentada ha d'estar inclosa en alguna de les tipologies següents:

- a) Accions d'educació i/o formació. Es consideraran de tipus A totes aquelles accions que tinguin una durada igual o superior a 10 hores, per la qual cosa és obligatori fer un procés d'inscripció. Durant la realització de l'acció hi haurà un control d'assistència de les persones que hi participin. Per ser apte i obtenir el certificat corresponent s'haurà d'haver assistit almenys al 80 per cent de les sessions i superar els criteris específics establerts, si escau.
- b) Accions de sensibilització i/o difusió d'experiències. Es consideraran de tipus B totes aquelles accions que tinguin una durada inferior a 10 hores. Les activitats seran obertes, és a dir, sense inscripció prèvia.
- c) Materials didàctics. Recursos d'EpD en diferents formats com: projecte audiovisual, publicació digital, exposició fotogràfica o d'altres tipus, entre d'altres.

A banda de la convocatòria esmentada per impulsar i fomentar la formació, la sensibilització i la participació de la comunitat universitària, directament l'OCDS podrà:

1. Organitzar accions formatives i de sensibilització pròpies de l'OCDS en xarxa amb altres ONGDs i entitats sense ànim de lucre.
2. Promoure la transformació social mitjançant l'elaboració de recursos en l'àmbit de la CUD, a partir de la tasca realitzada de les diferents accions i temàtiques d'interès i d'actualitat.
3. Participar en activitats ciutadanes (congressos, jornades, fires, trobades, diades, mostres...) per donar a conèixer les accions dutes a terme en el marc de la CUD.
4. Gestionar i mantenir actualitzades les bases de dades dels diferents programes i la web, així com impulsar les xarxes socials i també enfortir les relacions amb els mitjans de comunicació com a part de les tasques de difusió i de la comunicació per a la transformació.

3. Quantia de la subvenció i forma de pagament

3.1. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears, a través de la Conselleria de Famílies i Afers Socials, subvenciona la Universitat de les Illes Balears, amb CIF Q0718001A, amb la quantia total de 225.000,00 € (dos cents vint-i-cinc mil euros), amb càrrec a la partida pressupostària 17501.232A02.44713.00 dels pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2024.

Acció	Continguts	Any 2024
Acció 1	Programes de recerca en cooperació al desenvolupament, cooperació cultural i cogeneració de coneixements	115.000,00 €

Acció 2	Programes de mobilitat internacional, de defensores de drets, de formació en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament i d'accions d'educació per a la transformació social (EpTS) en el marc de l'Agenda 2030	110.000,00 €
----------------	--	--------------

La distribució pressupostària per accions es pot modificar sempre que així ho demani i ho justifiqui l'entitat beneficiària abans que acabi el programa o l'acció i que ho autoritzi la directora general de Cooperació mitjançant una resolució.

4. Compatibilitat

La subvenció que es concedeix d'acord amb aquest conveni instrumental és compatible amb altres subvencions, ajuts o ingressos procedents de qualsevol administració o ens públic o privat, tant si és local com nacional, de la Unió Europea o d'organismes internacionals.

En cap cas, l'import no pot ser d'una quantia que, aïlladament o conjuntament amb subvencions o ajuts de la mateixa administració o d'altres entitats públiques o privades, superi el cost de l'activitat que el beneficiari ha de dur a terme o el valor de la situació objecte de finançament.

5. Obligacions de la Universitat de les Illes Balears

La Universitat de les Illes Balears està obligada a complir, a més de les obligacions que estableix l'article 11 del Text refós de la Llei de subvencions, les següents:

- a) Destinar la subvenció atorgada a la finalitat per a la qual es concedeix.
- b) Dur a terme les actuacions indicades en aquest conveni, que fonamenten la concessió de la subvenció.
- c) Comunicar a la Conselleria de Famílies i Afers Socials l'obtenció de subvencions o ajuts per a la mateixa finalitat, procedents de qualsevol administració pública o ens privat o públic, tant nacional com estranger, i especificar-ne la quantia exacta, la procedència i la finalitat que es donarà a aquests fons. Aquest fet pot donar lloc, si escau, a modificar la resolució de concessió de la subvenció, d'acord amb l'article 24 del Text refós de la Llei de subvencions.

- d) Comunicar immediatament qualsevol eventualitat que alteri o dificulti el desenvolupament del projecte subvencionat.
- e) Conservar els documents justificatius de l'aplicació dels fons percebuts, amb inclusió dels documents electrònics, mentre puguin ser objecte d'actuacions de comprovació i control. La Universitat de les Illes Balears ha d'obtenir i conservar tots els justificants de les despeses corresponents a l'objecte de la subvenció, els quals poden consistir en originals o fotocòpies compulsades de factures i d'altres documents de valor probatori equivalent en el tràfic jurídic mercantil o amb eficàcia administrativa.
- f) Sotmetre's a les actuacions de comprovació, seguiment i inspecció de l'aplicació de la subvenció i també de control financer que duguin a terme els òrgans competents, i aportar tota la informació que li sigui requerida en l'exercici d'aquestes actuacions.
- g) Justificar la realització de l'activitat i el compliment dels requisits i les condicions que determinen la concessió de la subvenció.
- h) Difondre les accions objecte de subvenció i fer constar el suport de la Conselleria de Famílies i Afers Socials en tot el material de difusió de les accions i en les publicacions i els materials tècnics que puguin derivar-se'n, incorporant-hi el seu logotip, a fi d'identificar l'origen dels ajuts.

6. Justificació

6.1. La Universitat de les Illes Balears té l'obligació de justificar l'aplicació dels fons percebuts a les actuacions objecte de subvenció.

6.2. Informar que aquesta subvenció s'abonarà anticipadament al cent per cent i sense necessitat de constitució de garanties, d'acord amb el que disposa l'article 20.3 de la Llei 8/2023, de 27 de març, de cooperació per a la transformació global. El pagament de la subvenció s'ha de fer en funció de les disponibilitats de la Tresoreria de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

6.3. La justificació de la totalitat del projecte aprovat s'ha de presentar en el termini màxim de tres mesos des de la data d'acabament del projecte.

L'entitat ha de presentar la documentació que acrediti la realització de la despesa mitjançant alguna de les dues modalitats de justificació següents:

A) Justificació amb aportació d'informe d'auditoria.

- a) L'entitat s'haurà d'ajustar a allò que determina la Instrucció 1/2019, de 26 de març de 2019, del director general de Cooperació per la qual s'estableix el procediment d'auditoria en la revisió dels comptes justificatius de subvencions concedides a l'empara del Decret 15/2018, de 8 de juny, del règim especial de les ajudes a l'exterior en matèria de cooperació per al desenvolupament i solidaritat internacional (publicada en el web <http://dgcooper.caib.es>).
- b) Una memòria tècnica, que ha d'especificar amb el màxim detall els objectius assolits, els resultats obtinguts, l'impacte, les activitats realitzades i la sostenibilitat del projecte, sobre els quals s'han d'aportar dades rellevants i fonts de verificació objectives.

B) Justificació mitjançant compte justificatiu. L'entitat haurà de presentar els documents següents:

- a) Una memòria tècnica, que ha d'especificar amb el màxim detall els objectius assolits, els resultats obtinguts, l'impacte, les activitats realitzades i la sostenibilitat del projecte, sobre els quals s'han d'aportar dades rellevants i fonts de verificació objectives.
- b) Una memòria econòmica, que ha de comprendre tota la documentació que justifiqui les despeses efectuades en relació amb l'objecte de la subvenció, concretament, la documentació següent:
 - Una relació amb les despeses efectuades, classificades per partides i per dates, amb indicació del número de justificant, la identificació del creditor i del document, l'import, la data d'emissió i la data de pagament.
 - Una relació detallada d'altres ingressos i subvencions que hagin finançat l'activitat subvencionada amb indicació de l'import i la procedència.
 - Si escau, la carta de pagament del reintegrament en els supòsits de romanents no aplicats.
 - Un certificat de la Gerència de la UIB que acrediti que s'han dut a terme les actuacions objecte de subvenció, com també que les despeses justificades corresponen a les actuacions subvencionades.
 - Un certificat de la Gerència de la UIB que acrediti no haver rebut cap subvenció amb la mateixa finalitat actualitzat a la data de presentació de la justificació.

- El pressupost total gestionat per la OCDS durant el període del Conveni

L'òrgan que concedeix la subvenció comprovarà mitjançant tècniques de mostreig aleatori que els justificants de despesa o qualsevol altre document amb validesa jurídica corresponent a les despeses incloses en el compte justificatiu acrediten el compliment de l'objecte de subvenció. La documentació original justificativa de la despesa ha d'estar degudament estampillada i ha d'acreditar, almenys, l'origen del finançament.

Així mateix, l'òrgan que concedeix la subvenció o l'òrgan de control financer podran realitzar actuacions posteriors de comprovació que acreditin el compliment de l'objecte de subvenció.

6.4. Es consideren despeses subvencionables les despeses necessàries perquè puguin dur-se a terme les accions objecte d'aquesta subvenció, com el pagament de salaris i de retribucions professionals o empresarials i d'assegurances socials obligatòries corresponents al personal docent, tècnic, de suport administratiu i acadèmic, i també al personal encarregat de les tasques de coordinació i direcció; les derivades de l'administració de les assegurances socials i tributàries relacionades amb les activitats que són objecte de subvenció; les despeses d'adquisició de material fungible i inventariable necessari per dur a terme les activitats; les despeses d'edició de material didàctic i publicacions; les despeses d'activitats de sensibilització; les de publicitat i divulgació; les despeses de viatges, transports, allotjament i dietes de manutenció, i les despeses d'honoraris i assegurances de viatges, entre d'altres.

No seran subvencionables les despeses següents:

- Les hores extres del personal
- Els materials de marxandatge
- Els viatges de seguiment que no s'ajustin al calendari de treballa
- Les que estiguin lligades a l'àmbit del voluntariat
- Els càterings de les activitats programades no podran excedir l'import de 6,5€ per assistent

Es considera despesa efectuada la que hagi estat efectivament realitzada dins el termini d'execució del projecte.

6.5. No es considera totalment justificada l'aplicació dels fons que s'han de percebre fins que no s'hagi acreditat, com a mínim, l'import total del projecte

d'actuació aprovat que hagi servit de base a la concessió de la subvenció.

6.6. Si l'òrgan competent per comprovar la justificació de la subvenció hi aprecia defectes, ho ha de comunicar a l'entitat beneficiària perquè esmeni la justificació en el termini de deu dies.

7. Comissió de seguiment

S'ha de constituir una comissió de seguiment, integrada per tres membres de la Conselleria de Famílies i Afers Socials i tres membres de la Universitat de les Illes Balears, que s'ha d'encarregar del seguiment de les actuacions objecte del conveni, i concretament, de:

- a) Aprovar el programa de beques i els criteris de selecció de l'alumnat que hi opti, a proposta de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de la UIB.
- b) Assegurar la integrabilitat i l'alineament de les accions que s'han de desenvolupar en el marc del conveni instrumental amb les estratègies del Pla Director i l'Estratègia d'Educació per al Desenvolupament de les Illes Balears.
- c) Debatre les modificacions puntuals d'assignacions pressupostàries entre accions.

8. Durada

Aquest conveni instrumental té vigència des de la data en què es formalitzi fins el 31 de març de 2025, sense perjudici del caràcter retroactiu als efectes d'actuacions des de l'1 de gener del 2024.

L'àmbit temporal dins el qual s'han de dur a terme les actuacions emparades per aquest conveni s'entén des de l'1 de gener de 2024 fins el 31 de desembre de 2024. La justificació de les actuacions emparades per aquest conveni instrumental s'haurà de presentar abans de dia 31 de març de 2025.

9. Resolució

Aquest conveni, i per tant la subvenció que regula, s'extingirà, a més de pel transcurs del termini fixat en la clàusula anterior, per les causes següents:

- Incompliment de les obligacions que s'hi han establert de qualsevol de les parts, amb els efectes que legalment corresponguin.

- Impossibilitat sobrevinguda, legal o material, de poder dur a terme l'objecte de la subvenció, amb els efectes que legalment corresponguin.
- Per qualsevol dels supòsits previstos de revocació, reintegrament, total o parcial, o renúncia de la subvenció.

10. Revocació i reintegrament

Pel que fa a la revocació i al reintegrament de la subvenció, s'ha d'aplicar el que disposen el Text refós de la Llei de subvencions i la legislació de finances.

11. Gradació de l'incompliment de les condicions imposades

De conformitat amb l'article 13 del Text refós de la Llei de subvencions, s'estableixen els criteris següents de gradació dels incompliments de les condicions imposades amb motiu de l'atorgament de la subvenció, amb indicació dels percentatges de reintegrament de la subvenció que s'han d'exigir en cada cas:

- a) Incompliment total dels objectius o finalitats per a les quals hagi atorgat la subvenció: 100 %.
- b) Incompliment total de l'obligació de justificació: 100 %.
- c) Introducció de modificacions substancials sense l'autorització preceptiva: 100 % de les despeses que superin el percentatge per el qual es necessita autorització prèvia.
- d) Subvenció no executada per qualsevol causa: 100 %.

En cas d'incompliment parcial, la fixació de la quantia, quan hagi de ser reintegrada per l'entitat beneficiària, es determinarà en aplicació del principi de proporcionalitat, que no obstant això es podrà calcular tenint en compte el fet que l'incompliment s'aproximi significativament a l'incompliment total, i l'entitat beneficiària acrediti una actuació inequívocament tendent a l'incompliment dels seus compromisos.

12. Règim supletori

En tot allò que no preveu aquest conveni, hi seran aplicables el Decret 15/2018, de 8 de juny, del règim especial de les ajudes a l'exterior en matèria de cooperació per al desenvolupament i solidaritat internacional i del Registre d'organitzacions no governamentals de desenvolupament de les Illes Balears, i

**Conselleria de Famílies
i Afers Socials**

Direcció General
de Cooperació i Immigració

Universitat
de les Illes Balears

el Text refós de la Llei de subvencions, aprovat pel Decret legislatiu 2/2005, de 28 de desembre.

Com a prova de conformitat, signam aquest conveni en la data de la signatura electrònica

Palma,

Per la Conselleria de Famílies i Afers Socials Per la Universitat de les Illes Balears

Catalina Cirer Adrover
Consellera

Jaume Carot Giner
Rector